

nunhems®

СВІТ ОВОЧІВ НУНЕМС

У ВИПУСКУ:

Плівкові теплиці: стан, перспективи
та рішення від селекціонерів Нунемс

ПЛІВКОВІ ТЕПЛИЦІ: СТАН, ПЕРСПЕКТИВИ ТА РІШЕННЯ ВІД СЕЛЕКЦІОНЕРІВ НУНЕМС

Здавна справжні господарі в Україні мали звичку готувати сані ще з літку, щоб зустріти зиму у «всеозброєнні», так само і українські виробники, що вирощують овочі у плівкових теплицях, готуються до першого, основного метрообороту влітку. На дворі серпень, томати у другому метрообороті ще ростуть, почалась вибірка перших огірків і серед цих турбот дуже важливо вчасно проаналізувати успіхи та невдачі попереднього сезону, щоб ефективно підготуватись до сезону 2016 року.

Минулий сезон для виробничника видався непростим. На фермерів суттєво вплинули як соціально-економічні (політична ситуація в країні, девальвація гривні, яка привела до зростання затрат на виробництво і зменшення купівельної спроможності громадян), так і кліматичні фактори (затяжна, холодна весна з малою кількістю сонячних днів). Першими, хто відчув його складність, були фермери, які вирощували томат. Значна частина цих фермерів звикли висівати насіння в середині грудня, з метою одержання найранішої продукції, використовуючи при цьому обігрів теплиць. Ціна на вугілля в той період

підскочила майже в три рази і до такого фінансового навантаження люди готові не були, що привело до зміщення строків посіву на пізніші терміни – основний період посіву припав на кінець січня – початок лютого. На лютий припало різке знецінення гривні що, відповідно, привело до росту цін на імпортне насіння, плівку, добрива та системи поливу. Враховуючи невеликий розмір приватного тепличного господарства та відсутність механізмів кредитування, близько 20% виробників відмовилось від вирощування овочів

у першому метрообороті, понад 60% - пішли на жорстку економію, значно знизивши використання добрив та засобів захисту рослин. Як наслідок – слабкі рослини, суттєвий недобір урожаю, поширення шкідників та хвороб. Нехтування контролем чисельності шкідників та хвороб привело до їх накопичення у плівкових теплицях, що вже негативно відбилось на стані рослин у другому метрообороті і може мати негативний вплив у майбутньому.

Виробники огірка в своїй більшості вчинили інакше – вийшли в теплиці з посівом на 7-10 днів раніше, ніж зазвичай. До цього їх підштовхнуло кілька факторів: по-перше, порівняно ранній Великдень у 2015 році, на який припадає масове споживання корнішонного огірка з плівкових теплиць; по-друге, найперший огірок має досить високу ціну, що в умовах знецінення гривні повинно було втримати рівень рентабельності на прийнятному рівні; по-третє, невизначеність із ринками збуту готової продукції через складну економічно-політичну ситуацію в Україні (в більшості виробники Запорізької та Дніпропетровської областей), оскільки основна частина їх продукції продавалась у ближньому зарубіжжі.

Свірель F1

nunhems®

Виробники ранньої капусти витримали випробування цієї весни найкраще. Традиційно вирощуванням цієї культури найінтенсивніше займаються кілька регіонів Закарпаття, Херсонщини, Одещини та Тернопільщини, а також останнім часом до них все інтенсивніше долучаються «тепличні» села Запорізької області. Історично склалось, що виробники ранньої капусти з плівкових теплиць та з під дуг у збуті продукції орієнтувались переважно на внутрішній ринок України і, незважаючи на зростання затрат на виробництво, несприятливі погодні умови, сезон для них виявився досить успішним.

Сезон вирощування та реалізації готової продукції істотно залежав від культури, гібриду, технології вирощування, територіального розміщення виробників. Для огірків і томатів надходження першої продукції затрималося принаймні на 10 днів. При цьому врожайність через економію на добривах, насінні, опаленні та захисті знизилась на 15-30% у огірків, і 20-40% у томатів.

Старт реалізації продукції і для томатів, і для огірків був досить пристойним – 45-50 гривень за кілограм, але після Великодніх свят ціна знизилась більше, аніж удвічі, зійшовши до свого мінімуму влітку.

Як результат – в липні ціна на рожеві та червоні томати становила 3-4 грн. за кілограм (при чому вперше ціни на червоний та рожевий томат майже зрівнялись), ціна на огірки знижувалась до 1,5-2 грн. за кілограм.

Спираючись на тенденції минулого сезону, виробникам овочів у плівкових теплицях слід звернути увагу не лише на стратегію реалізації, але і підбір гібридів для вирощування. Використання якісного посівного матеріалу з великим генетичним потенціалом дасть змогу підвищити рівень

рентабельності виробництва та одержати більш якісну, конкурентоспроможну продукцію. Такі гібриди повинні мати: привабливий зовнішній вигляд, як необхідну передумову для виникнення інтересу з боку гуртових та роздрібних покупців; високу врожайність та стійкість до хвороб; придатність до транспортування та тривале збереження товарного вигляду продукції. Серед томатів селекції Нунемс усім цим вимогам відповідає гібрид Діаграма F1. Цей томат отримав схвальні відгуки від фермерів, які вже його вирощували:

Олександр Ермілов, с. Велика Знамянка, Кам'янко-Дніпровський район, Запорізька обл.

Діаграма F1

В сезоні, коли погодні умови є вкрай несприятливими для розвитку овочевих культур, важливо використовувати лише ті гібриди, які не тільки вистоять, але й забезпечать запланований урожай. Ризикувати, висіваючи неперевірені гібриди не варто, адже і економічна ситуація ніяк не сприяє експериментам. Гібрид Діаграма F1 повністю задовольняє всі мої вимоги до томатів: рослини цього томату потужні, мають високу стійкість як до хвороб, так і до несприятливих зовнішніх умов. При цьому від-

мічається висока здатність зав'язувати велику кількість плодів, а самі томати виростають однорідними, досить красивими. Важлива особливість Діаграми F1 те, що розмір плоду легко регулювати технологією вирощування, залежно від потреб ринку. Ще один плюс – хороша «лежкість»: зірвані плоди добре зберігаються і переносять втрати товарного вигляду, що є важливою якістю і для виробника, і для закупівельника, і для кінцевого споживача.

У свою чергу для огірків генетичний потенціал є чи не найважливішим показником для одержання запланованої продукції і, залежно від умов вирощування, способу вирощування, наявності чи відсутності обігріву, орієнтації на ранню продукцію чи високу урожайність необхідно обирати відповідний гібрид. Виробникам, які в наступному сезоні будуть використовувати обігрів і будуть орієнтуватись на одержання найранішої продукції в пригоді стане огірок Барвіна F1. За ранньостиглістю цей огірок займає одне з перших місць, темний колір огірка з глянцевою поверхнею не залишає байдужим жодного покупця, адже продавці не дарма називають Барвіну F1 «огірком, який завжди зверху» – ним вони приваблюють покупців до свого товару. Ще одним важливим показником є висока питома вага плодів. За рахунок малої насінневої камери огірки Барвіни F1 при одному і тому ж об'ємі (наприклад, найпопулярніше мірило об'єму у виробників є ящик з-під бананів) будуть мати більшу масу, аніж огірки інших сортів та гібридів.

Фермери, які не планують у своїй технології вирощування обігрів теплиці, повинні обирати такий гібрид, який буде мати, крім високої продуктивності, також високу пластичність до умов вирощування та кліматичних факторів – коливань температур та інтенсивності освітлення. Для них відмінним вибором буде гібрид Директор^{F1}.

Сергій Філіпов, с. Велика Кардашинка, Голо-Пристанський р-н., Херсонська обл.

Директор^{F1} я вирощую уже два роки. Раніше я спеціалізувався на вирощуванні високорослих томатів, однак для забезпечення сівозміни вирішив посіяти огірок. Мені порадили Директор^{F1}, я вирішив ризикнути, посіяв його і не прогадав. На перших порах Директор^{F1} відрізнявся від інших огірків лише більшою схожістю, але далі переваги його ставали все більш помітними. Рослини видавали по декілька плодів (до 3-4) з однієї пазухи, причому якість огірків була на висоті. Плід у Директора^{F1} майже ідеальний – не деформується, не утво-

рює потовщень і навіть без натяку на білий кінчик. Гарний результат Директора^{F1} в 2014 році дозволив мені побудувати нові теплиці, збільшивши загальну площу до 1 га, на яких у 2015 році я знову посіяв Директор^{F1}. Незважаючи на затяжну холодну весну, Директор^{F1} завдяки потужній рослині, здатності до швидкої регенерації спрацював на всі 100%, а завдяки високій якості продукції мені навіть не довелося возити продукцію на ринок у Великі Копані – заготівельники вибрали увесь урожай Директора^{F1} безпосередньо «з теплиці».

Директор^{F1}

Директор^{F1}

nunhems®

Для виробників найранішої капусти на ринку України, як зазначалось, цей сезон був також не з легких – затяжна холодна весна вносила у процес вирощування продукції свої корективи: зміщення фаз вегетації, посилення розвитку шкідників та хвороб, коливання температур та недостатня кількість світла серйозно впливали на урожайність та якість продукції. Відповідно, найкращі результати показали ультра-ранні гібриди капусти, які володіли суттєвими показниками пластичності до температурних коливань та інтенсивності освітлення, характеризувались толерантністю до хвороб та шкідників, мали щільну головку з привабливим виглядом та високими смаковими якостями. Минулої осені у сім'ї Нунемс відбулось поповнення - в Україні з'я-

вилися аж 5 гібридів капусти, від ультраранніх до середньо-пізніх: Свірель F1, Анадол F1, Янісоль F1, Габріель F1 та Акварель F1. Найранішою з них – є Свірель F1, яка приваблює виробників перш за все дуже ранніми зборами врожаю та забезпечує високу ефективність у комерційному виробництві. Гібрид Свірель F1 – це вибір тих виробників капусти, які зорієнтовані на одержання надранньої продукції з теплиць та з під дуг. Головка Свірелі F1 кругла, щільна, вивпнена, розміром, кольором та зовнішнім виглядом приваблює покупця. Формування продукції одночасне, що дозволяє проводити збір продукції практично в один прийом, рано звільняє теплицю і дає можливість добре її підготувати до наступного метрообороту, в якому можна висаджува-

ти перець, томат або огірок. Рослина Свірелі F1 компактна, що дозволяє максимально загустити посіви і якнайефективніше використати площу теплиці. За відгуками виробників, які вже встигли випробувати у себе цей гібрид капусти, вага головки суттєво вища від візуально очікуваної. Така особливість Свірелі F1 дозволяє підвищити вихід валової продукції з одиниці площі, що в умовах закритого ґрунту є чи не найважливішим показником.

Цього року я спробував гібрид Свірель F1, яким я дуже задоволений. Ця капуста підходить для нас завдяки своїй ранньостиглості, а для нашого регіону – це один з найважливіших показників. Рослина компактна, має пряmostояче листя, що дозволяє знизити ризик

хвороб у теплиці завдяки гарному провітрюванню, та використати кожен клаптик теплиці максимально ефективно. Свірель F1 кольором та формою качана (а він практично ідеально округлий) повністю відповідає вимогам покупців, а висока транспортабельна

придатність дозволяє оцінити ці переваги споживачам в усіх куточках України.

Ще одна характеристика Свірелі F1, яка мене приємно вразила, це її вага. Я вже 15 років займаюсь вирощуванням капусти, і навіть без ваг, просто «на око» можу визначити вагу качана капусти за його розміром. Зі Свіреллю F1 така штука не спрацювала, оскільки качан мав вагу в середньому на 100-200 грамів вищу, ніж я очікував. Я дуже вподобав цю капусту, буду її вирощувати в новому сезоні і всім її рекомендую!

У китайській мові слово «криза» складається з двох ієрогліфів – «проблема» та «можливість». Істинність цієї сутності підтверджує інтенсивність росту економіки Китаю. Ми певні, що українські виробники теж скористаються можливістю і перейдуть на передові, інтенсивні технології, покращать якість продукції та вийдуть на нові ринки збуту, а передові здобутки селекції Нунемс стануть у пригоді в їхньому шляху.

Bayer CropScience

Додаткову інформацію про ці та інші гібриди Нунемс ви можете дізнатись у представництві компанії в Україні:

м. Київ, 04071, вул. Верхній Вал 4-6,
тел.: (044) 220-33-03,
факс: (044) 220-33-77
м. Каховка Херсонської обл.,
тел.: (05536) 5-65-82, 5-65-83

www.nunhems.com.ua

Рекомендації з практичного вирощування:

Інформація надається компанією «БАЙСР» без будь-яких зобов'язань незалежно від форми. Описи, рекомендації та ілюстрації в буклетах, брошурах і на веб-сайті базуються наскільки можливо на досвіді випробувань і практиці. Компанія «БАЙСР» не несе ніякої відповідальності, якщо на основі цієї інформації при вирощуванні отримані результати відрізняються за якістю, урожайністю або іншим характеристиками. Покупець сам визначає, чи підходить і чи може бути використаний товар та інформація для його конкретних умов.

Ілюстрації:

Всі зображені сорти й гібриди показано в найбільш сприятливих умовах для їхнього вирощування.

Однакові результати не гарантовані для всіх умов вирощування.